

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-146-6-17>

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бурмакіна Н. С.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов
Поліський національний університет
м. Житомир, Україна*

Глобалізація світу, налагодження економічних та ділових зв'язків між країнами робить вільне володіння іноземною мовою необхідною складовою компетентності сучасного фахівця. Саме тому у закладах вищої освіти вивчення дисципліни «Іноземна мова» є обов'язковим, а метою її викладання визначено формування іншомовної комунікативної компетентності здобувача вищої освіти, як «особистісно-професійної якості, що базується на спеціальних іншомовних знаннях та вміннях, ціннісному ставленні до майбутньої професійної комунікативної діяльності, усвідомленні її мотивів та забезпечує здатність особистості до здійснення іншомовної, міжмовної, міжкультурної й міжособистісної комунікації в усній та письмовій формах на різноманітну загальну й професійну тематику» [1].

Таким чином, у науковій літературі постає питання добору ефективних методів, прийомів, засобів, технологій розвитку вищезазначеної компетентності.

Багато науковців та практикуючих педагогів вбачають величезний потенціал для формування такої компетентності у ресурсах, що пропонує мережа Інтернет.

Студент сьогодні – це, як правило, людина, яка народилась на початку 2000-х років, у час стрімкого розвитку цифрових технологій та швидкого розповсюдження мережі Інтернет. На позначення цього покоління з'явився навіть термін «net покоління» (Tapscott) [2], покоління, яке «ніколи не знало світ без комп'ютерів та мережі Інтернет» [2]. Дослідження показують, що з-поміж молодих людей на сьогодні: «97% мають власний комп'ютер; 94% мобільний телефон; 99% використовують Інтернет для досліджень чи виконання домашнього завдання; 89% починають інформаційні пошуки за допомогою Google; 87% читають новини на вебсайтах; 35% мають власний блог; 57% читають блоги; 49% завантажують музику; 75% мають сторінку у

Facebook; 56% мають відео та аудіодевайси» [2]. Основними рисами net покоління вчені називають «впевненість у власних силах, зорієнтованість на команду та співпрацю, добросовісність, швидкість та прагнення інновацій» [2].

Перераховані характеристики роблять навчання за допомогою інтернет-ресурсів, зокрема і при вивченні іноземної мови, цікавим та динамічним для сучасних здобувачів вищої освіти. Більшість викладачів іноземної мови вже активно застосовують інтернет-ресурси у своїй роботі, адже впевнені, що залучення студентів до цікавого виду діяльності слугуватиме вдосконаленню навичок читання, аудіювання, письма, говоріння; збільшенню лексичного запасу іноземної мови, удосконаленню граматичних навичок майбутніх фахівців.

Велика різноманітність інтернет-ресурсів дозволяє обрати необхідний матеріал для роботи зі студентами. В залежності від спеціальності студентів та освітньої мети конкретного заняття, викладач може підібрати необхідні платформи для навчання, аудіо, відеоматеріали, які будуть ефективними на кожному із рівнів пізнавальної діяльності студентів. «Перший рівень – відтворювальна активність, яка характеризується прагненням студента зрозуміти новий матеріал, доповнити й відтворити знання, опанувати спосіб їх застосування за зразком. Другий рівень – інтерпретуюча активність, репродукція з елементами продукції – характеризується більшою стійкістю вольових зусиль, що проявляються в прагненні студента проникнути в сутність явища, пізнати зв'язки між явищами. Третій рівень активності – творчий, на цьому етапі студенти намагаються застосувати знання в новій ситуації, тобто перенести знання й способи діяльності в нові умови. Характерною особливістю третього рівня вважаються широкі й стійкі пізнавальні інтереси, висока процесуальна та професійна мотивація» [3].

Багато мовних інтернет-ресурсів мають опцію самоперевірки, що є перевагою при самостійній роботі здобувачів вищої освіти.

«На сьогоднішній день існує низка комп'ютерних програм для вивчення, розвитку та вдосконалення знань, умінь та навичок студентів, а саме – електронні словники, що надають можливість швидко знайти слово з усіма його значеннями та можливими граматичними формами, а також прослухати озвучену транскрипцію; електронні перекладачі, що дозволяють перекласти тексти, але самостійна робота включає в себе те, що цей переклад треба відкоригувати студенту, щоб він відповідав всім синтаксичним та стилістичним нормам мови. Робота з такими матеріалами урізноманітнює види діяльності студентів, підвищує рівень

мотивації вивчення іноземної мови, що є особливо актуальним з огляду на відсутність іншомовного оточення» [3].

Велика привабливість соціальних мереж для людей молодого віку стала поштовхом для викладачів іноземних мов використовувати мережі у якості «навчального матеріалу». «Раніше соціальні мережі використовували здебільшого для спілкування та розваг, але сьогодні ситуація кардинально змінюється. Наявність у їх межах цільової аудиторії, зацікавленої в досягненні вузької конкретної мети (бізнесу, навчання тощо), та можливість безпосередньо спілкуватися з реальними людьми, почуття невимушеності під час комунікативної діяльності, зручність та легкість доступу й використання визначає мережу як повноцінний спосіб різноформатної діяльності для певних груп і сфер людей» [4].

Так, з метою формування іншомовної комунікативної компетентності використовуються форуми, де іноземною мовою обговорюються фахові питання; особисті професійні блоги студентів іноземною мовою; спілкування в соціальній мережі через участь у міжнародних групах фахового спрямування; вузькопрофільне спілкування з носіями мови за допомогою відеозв'язку та через електронну пошту. Такий підхід дозволяє застосувати й диференційний підхід до формування іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням індивідуальних особливостей студентів, які мають різний рівень володіння мовою. Студенти мають можливість стати активними учасниками групової взаємодії.

Таким чином, імплементація інтернет-ресурсів в освітній процес покращує результативність формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти. Робота з такими ресурсами є цікавою для студентської аудиторії; мотивує на подальше удосконалення знань; містить широке різноманіття навчальних матеріалів; спонукає до командної роботи; передбачає урахування індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти; підходить для самоперевірки; вдосконалює процес фахової комунікації іноземною мовою; налаштовує на подальшу науково-дослідницьку роботу.

Література:

1. Чернявський Б. Р. Формування іншомовної компетентності у майбутніх економістів у процесі інтегрованого навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя, 2021. 260 с.
2. Berk R. A. Teaching Strategies for the Net Generation. *Transformative Dialogues: Teaching and Learning Journal*. 2009. Volume 3.

Issue 2. URL: https://www.researchgate.net/publication/228346567_Teaching_strategies_for_the_net_generation

3. Ярославцева К. В., Смужаниця Д. І. Самостійна робота студента в процесі вивчення іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна*. 2014. № 30. С. 196–198.

4. Процько Є. С. Використання інтернет-ресурсів у процесі підготовки вчителя англійської мови нового покоління. *Вісник післядипломної освіти*. 2020. № 11(40). С. 154–169. DOI: [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-11\(40\)-154-169](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-11(40)-154-169)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-146-6-18>

АНДРАГОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Гришук Ю. В.

*ад'юнкт наукового центру мовного тестування
навчально-наукового центру іноземних мов*

*Національний університет оборони України імені Івана Черняховського
м. Київ, Україна*

Сучасним трендом вищої військової освіти є активне поєднання різних форм освіти: формальної (традиційної), неформальної та інформальної, що дозволяє ефективно реалізовувати концепцію навчання протягом всього життя з метою розвитку, самовдосконалення, професіоналізації суб'єктів навчання. Тенденція до поєднання різних форм освіти дозволяє військовій освіті набувати характеристик практичної діяльності, тоді як визначальними орієнтирами для особистості стає опанування необхідних компетентностей, її всеохоплюючий та гармонійний розвиток.

Відтак, особливої уваги заслуговує андрагогічний підхід, що, своєю чергою, спонукає українських та іноземних фахівців звертатися до його впровадження в післядипломну освіту викладачів іноземних мов вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти (далі – ВВНЗ (ВНП ЗВО)), оскільки він націлений на забезпечення можливості навчатися протягом всього життя. З огляду на те, що андрагогіку все частіше розглядають у наукових розвідках із точки зору наукового підходу, науковці підкреслюють, що андрагогічний підхід враховує закономірності та принципи навчання